

framhald

vuku tí skjótt og myndugleikaumboðið metti, at hetta var óheppið, tí myndugleikarnir vandust við hesar inntøkur. Tá so prísurin fall mitt í áttatiárunum gav hetta álvarsigan baksláttur. Somuleiðis var áhuga vert at hoyra um, hvussu ein partur av almennu inntøkum var latin í ein serligan grunn, soleiðis at peningurin ikki fór í umferð í Alaska. Grunnurin, ið nevndist Alaska Permanent Fund, varð í september virðismettur til meira enn 25 mia. US dollarar. Fíggjarmálastýrið og Landsbankin hava fingið eitt sindur av tilfari um henda grunnin.

Á gáttini til eina oljuvinnu

Landsstýrismaðurin endaði svar sitt við at vísa á, at Føroyar standa á gáttini til eina oljuvinnu, har altjóða oljufeløgini sýna okkara øki stóran ans. Eisini nú oljuprísirnir eru søguliga lágir.

- Mær tykir tað vera rætt, at vit kunna okkum væl um, hvussu onnur hava skipað seg, tað oljuvinna hevur tikið seg upp. Higartil hava tað kanska serliga verið tey, sum beinleiðis hava við oljuumsiting at gera, sum hava kunnað seg um hesi viðurskifti. Eg haldi tað vera skilagott, at onnur, t.d. tey sum verða av mentan, fólkalívi, umhvørvi, samferðslukervi, vinnulívi í breiðari merking osfr. eisini kunna seg um, hvørja ávirkan ein komandi oljuvinna kann roknast at fáa á okkara samfelag. Somuleiðis haldi eg tað vera rætt, at fjølmíðlarnir, sum hava sera týðandi samfelagsuppgávu, nevniliga at geva almenninginum innlit í samfelagsbroytingar, røkja sína uppgávu við støði í veruligari vitan og forstálsli fyri tí, sum væntast kann at henda, segði Eyðun Elttør í sínum aftursvari.

Nakað av orðaskifti var í tinginum, eftir at spurningarnir hjá Torbiri Jacobsen vórðu svaraðir. M.a. gjørdi tingmaðurin vart við vandan, tá almenn umboð og umboð fyri miðlarnar taka av tilboðnum frá oljufeløgnum. Hann helt, at landsstýrið eigur at taka henda spurningin í størri álvara í framtíðini og vísti her á vandan - tá innbjóðing kemur frá einstøkum oljufelag - at ein tá kemur at standa í takksemiðskul til just eitt ávíst felag.

Saga, Total og Anadarcó saman á føroyskum øki:

Fara at bora í ár 2001

Saga Petroleum heldur tað vera í lagi við fyrstu útbjóðing tíðliga ella á sumri í ár 2000. Felagið fer tá helst undir at bora í ár 2001 við vón um at hava funnið olju í ár 2002.

JAN MÜLLER

Tey trý oljufeløgini, tað norska Saga Petroleum, tað franska Total og tað amerikanska Anadarcó, sum hava arbeitt saman í eina tíð á bretskum øki, hava nú gjørt av at skipa seg í bók á føroyskum øki eisini - við tí fyrri eygað at bjóða í fyrstu føroysku útbjóðingarrunduni í 99 ella ár 2000.

Tað verður tað norska Saga Petroleum, sum verður operatørur á føroyskum øki. Terje Hagevang, leitingsstjóri hjá Saga sigur, at tey trý feløgini eru væl fyrri til at vera við í komandi útbjóðing, ikki minst orsakað av royndunum, sum Saga hevur á norskum øki og annars á Atlantsmótinum sum heild (The Atlantic Margin).

Saga Petroleum hevur brúkt 100 mill. kr. til kanningar sínar á føroyskum øki hesi seinastu árin. Hetta er rættiliga stór upphædd fyrri eitt einstakt felag.

Terje Hagevang sigur, at just stóra upphæddin, sum Saga hevur brúkt her, visir, hvussu seríøst felagið metir hetta økið at vera, og hann dyrlur heldur ikki fyrri, at hjá Saga meta møguleikarnar fyrri at finna stórar oljuleiðir at vera rættiliga góðar.

-Talan er um at víðka „bakgarðin“ á norskum øki til eisini at fevna um føroyska landgrunnin. Vit eru við í nøkrum at teimum nýggjastu og mest áhuga verdu fundinum á norskum øki, sum helst kunnu samanberast við føroyska umráðið.

Tey trý feløgini siga í einum tíðindaskrivi m. nýggja samstarvið, at tey byggja hetta m.a. á royndirnar hjá feløgnum á øllum Atlantsmótinum frá Írlandi til Norðurnoreg. Talan er um eitt samanhangandi øki, har talan er djúpt vatn, eins umhvørvi og jarðfrøði og tøkniligar avbjóðingar. Nýggja avtalan byggir m.a. samarbeiði millum Saga og Total á djúpum vatni í bretskum øki.

Hóast Saga ikki telist millum heimsins størstu oljufeløg so metir Terje Hagevang, at nettup serstaka stóðan hjá felagnum, har tað burturav er eitt „uppstreamfelag“ tvs. tað arbeidir bara við leitning og framleiðslu av olju, og tann sannroynd, at felagið er operatørur í lisensum á djúpum vatni bæði við Írland, við Bretland og við Noreg, ger, at felagið metir seg ført fyrri at taka av avbjóðingunum, sum finnast í tí føroyska økinum.

At Saga leggur stóran

dent á føroyska landgrunnin eru longu fleiri dømi um. Felagið var m.a. tað fyrsta at seta á stovn eina skrivstovu í Føroyum. Eisini hevur Saga brúkt nógvá orku til at kanna og stuðla føroyskum vinnulívi við síni vitan um, hvussu tænastuvinnan best kann gera seg galdandi í eina oljuvinnu.

Total og Anadarcó

Franska felagið Total hevur eisini arbeitt á føroyskum øki í nøkur ár. Felagið hevur verið við í Lopransboringini og luttekur í GEM-verkætlanini. Felagið arbeidir kring allan heim. Gjøgnum dóttirfelagið Total Oil Marine er felagið operatørur fyrri 11 blokkum vestan fyrri Heltand og 3,5 blokkum í havøkinum uttan fyrri Írland. Felagið hevur síðani 1995 borað triggjar brunnar á Atlantsmótinum.

Amerikanska felagið Anadarcó er eitt av heimsins størstu óheftu leit- og framleiðslufeløgum. M.a. arbeidir felagið í Alaska, Algerie og í Mekikanska flógvanum. Felagið hevur eisini fingið tillat til leitøki í bretskum og írskum øki. Felagið ætlar at bora sín fyrsta brunna á Atlantsmótinum í næstum.

Terje Hagevang frá Saga sigur, at felagið við sínum drúgvu royndum seinastu 25 árin frá leitning í norskum øki serliga og við sínum nýggjastu kanninum bæði við Føroyar og eisini Grænland hómar eina spegilsmynd av økinum. -Vit hava gjørt nógvir kanningar, eitt nú av grótsløgum í berginum, og síggja, at jarðfrøðiligi útvíkingurin

er tann sami í øllum hesum økinum. Vit hava gjørt okkara heimaarbeiði á føroyska landgrunninum so mikið væl, at vit vita, har vit vit ætla at bora.

Hann visir á, at teir við sínum seinastu boringum á djúpum vatni út fyrri Noreg og Írland hava funnið nógv gass. Í hesum sambandi nevnr hann, at felagið hevur gjørt sáttmála um leigu av einum av teimum fáu boripallunum, sum kann brúkast á slíkum vatni sum við Føroyar, nevniliga á øki við 500 til 1200 metra dýpi. Talan er um pallin Scarabeo 5. Sosialurin skilur, at tað finnst í mesta lagi 5-6 boripallar í heiminum í dag, sum kunnu brúkast í okkara øki. Tveir teirra bora í løtuni nær markinum. Teir eru Sovereign Explorer, sum Conoco, Arco og British Borneo hava leigað at borað stutt frá markinum, og síðani um Jack Bates, sum Mobil hevur leigað at borað á heilt djúpum vatni millum Føroya og Hetlandi. Aftrat hesum kemur Transocean Leader, sum m.a. Amerada Hess hevur brúkt.

Terje Hagevang roknar við, at fleiri av bólkunum, sum fara at bora við Føroyar, fara at vera saman um eina ella fleiri pallar. Hetta er sama mynstur, sum verður brúkt við Falklands-oyggjarnar, har fleiri olju-samtøku hava brúkt ein og sama borilall.

Útbjóðing seinkað

Hóast einki stókiligt er komið fram um fyrstu føroysku útbjóðingina, so hevur Saga longu tikið hædd fyrri, at útbjóðingin verður neyvan fyrr enn í 4. ársfjórðingini

næsta ár. Tvs. at loyvin verða latin tíðliga ella á sumri í ár 2000. Uppá fyrirspurning um hetta er óheppið sigur Terje Hagevang, at teir kunnu liva við hesum.

-Fáa vit lisens í seinasta lagi á sumri ár 2000 so verður helst byrjað at bora seint sama ár ella helst tíðliga í ár 2001. Talan verður um fleiri kanningar og skal eisini tíð til at fáa samstarv í lag við aðrar operatørar. Vit ætla at bora tveir brunnar í fyrstu syftu og gongst eftir ætlan, so hava vit funnið olju í ár 2002 sigur ein bjartskygdur leitistjóri, sum ikki heldur tað vera so relevant við spurninginum, at tað vanligu skulu borast 10 brunnar fyrri at gera eitt fund. -Vit hava fyrireikað okkum so mikið væl, at vit halda tað vera realistiskt við einum fundi um ár 2002.

Sagastjórin sigur víðari, at verður hetta gongdin, so kann úthyggingin av feltinum verða liðug um ár 2008, tá so sjálvr framleiðslupaturin fer í gongd.

Tá vit spyrja Sagastjóran, hvussu tað ber til, at eitt felag sum Saga, sum sambart miðlunum seinastu tíðina hevur víst seg at vera eitt felag í trupulleikum, tekur so dýran til á føroyskum øki sigur Terje Hagevang, at tað er ein mis-skiljing, at tað stendur so illa til hjá felagnum.

-Vit eru førir fyrri at fáa yvirskot burtur úr fleiri brunnum, har prísurin er heilt niðri á 6 dollarum fyrri tunnuna. Vit gera fløgur í ár fyrri 5 mia. kr. og í næsta ár fyrri 4 mia. Tað visir, at vit eru eitt felag, sum er við í oljuleitiningi.

Terje Hagevang sigur, at

Frá oljuframsýningini ONS í Noregi herfyri, Eyðun Elttør og Terje Hagevang frá Saga

Saga hevur ikki fíggjarligar trupulleikar. Hann vátar, at eitt nú Statoil hevur upprektytt ein part av partabrevunum, soleiðis at Statoil í dag eigur 20% av partabrevunum. Men tað er annars eitt ynski í Noregi, at tað skulu vera trý oljufeløg, og hetta er sjálvandi nakað, sum Sagafólk eru fegin um.

Hann leggur dent á, at tað týðningarmesta er at gera ætlanir, sum koyra yvir longri áramál.

Hvat víðvíkur føroyska økinum, so er tað eitt sokallað „highrisk“ øki, men tá talan er um umráðini, sum liggja nær við Foinaven og Schiehallion, so tykjað øll oljufeløgini at vísa teimum áhuga.

Verandi oljuprísir gera ikki, at oljufeløgini taka seg aftur av Føroyaøkinum. -Vit og onnur feløg hava gjørt so stórar fløgur longu, at tað hevði verið burturspilt arbeiði, um vit góvust nú. Men tað er greitt, at soleiðis sum stóðan er í dag, so eru tað helst fá feløg, sum vilja fáa nógvir pengar at leita í økinum longur vestur vit koma, har basaltíð er tjúkt og eingin heldur veit, hvat er undir. Tí vilja tey flestu feløgini sleppa at bora nærhendis longu kendum olju-økinum sigur Saga stjóriin at enda.